

AFM: Accountant moet meer aandacht geven aan signalen van fraude

Het signaleren en opvolgen van fraude is een belangrijke verantwoordelijkheid van de accountant. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) vindt dat accountantsorganisaties deze rol beter kunnen invullen. Fraude wordt de komende jaren een "structureel thema" bij het AFM-toezicht.

De AFM wil de komende jaren duidelijke signalen zien dat accountantsorganisaties meer en structureel aandacht geven aan het opsporen en opvolgen van frauderisico's in de wettelijke controle. Dat stelt de toezichthouder in een nieuwe [position paper](#), over de omgang van accountantsorganisaties met fraude bij de controle.

Wat AFM-bestuurder Hanzo van Beusekom betreft is het signaleren en opvolgen van frauderisico's door accountants "ongelofelijk belangrijk" en kiest de AFM met de position paper duidelijk stelling: fraude raakt de kern van het accountantsberoep. "Door je ooghaars kijkend is er dan nog werk aan de winkel", aldus Van Beusekom. De AFM wil de jarenlange discussie over de verantwoordelijkheid van de accountant rondom fraude graag beëindigen, benadrukt hij. "Er is nog een restje onduidelijkheid over in de markt. Daarom geven we nu dit signaal af."

Risico neemt niet af

Fraudes bij ondernemingen hebben grote maatschappelijke impact, stelt de toezichthouder in de publicatie. Ze kunnen leiden tot omvangrijke schade voor beleggers en tasten het vertrouwen in het financiële systeem aan. Door trends als duurzaamheid, technologische ontwikkeling en de internationalisering van het bedrijfsleven, zal het probleem zich naar verwachting op meer terreinen gaan openbaren. "Het risico op fraude neemt zeker niet af", meent Van Beusekom. "We zitten nog op de top van de conjunctuur, maar bij een omslag is fraude vaak een gevolg."

Hoewel een geobjectiveerd beeld ontbreekt, lijkt de accountancy als geheel nog onvoldoende ontwikkeld in het signaleren en adresseren van fraude en frauderisico's. Van Beusekom benadrukt de wettelijke en morele plicht van accountants "om de alarmbel te luiden" en scherper te letten op frauderisicosignalen. "Het opvolgen ervan gaat redelijk goed, maar er moet meer aandacht zijn voor de eerste stap, het openstaan voor signalen."

Oorzaken

In het position paper noemt de AFM een aantal mogelijke grondoorzaken: onvoldoende kennis, kunde en expertise, de rolopvatting en houding van accountants ten opzichte van fraude en de interne cultuur. De NBA publiceert binnenkort een oorzakenanalyse (*Fraude vraagt een meer kritische grondhouding*), die het beeld van de AFM bevestigt. "Het ligt in elkaars verlengde", aldus Van Beusekom.

De verantwoordelijkheid voor fraudebestrijding ligt in de eerste plaats bij de gecontroleerde onderneming zelf, erkent ook de toezichthouder. Van Beusekom deelt dan ook de visie van het accountantsberoep dat de ondernemingsleiding zelf een verklaring omtrent risicobeheersing (VOR) moet afgeven; iets waarover rondom de nieuwe corporate governance code wordt gediscussieerd. "De accountant is niet de enige met verantwoordelijkheid, de onderneming is zelf verantwoordelijk voor goede verslaglegging", stelt hij. "De AFM is het dus eens met een VOR-verplichting. Het is een goed idee als daar meer formeel invulling aan wordt gegeven."

Toezichtsagenda

Fraude staat de komende jaren "structureel" op de toezichtsagenda, wat betekent dat de AFM een "scala aan toezichtactiviteiten" zal gaan uitvoeren. Zo wil de AFM voortgang zien bij de kwaliteit van de fraude(risico)analyse van de accountant en de uitvoering van controlewerkzaamheden ten aanzien van frauderisico's.

"Als het twee of drie keer fout gaat, komt heel veel goed werk van accountants bij het bouwen aan vertrouwen weer ter discussie te staan", aldus Van Beusekom. "We moeten alles doen om dat te voorkomen. De discussie wordt makkelijker als de sector het maximale heeft gedaan aan inspanningsverplichtingen. En daar zijn we gewoon nog niet."

- [AFM 'Position Paper omgang accountantsorganisaties met fraude\(risico's\) bij gecontroleerde ondernemingen'](#)

Deel dit artikel

GERELATEERD

DISCUSSIE | Opinie | 30 januari 2023

Tien redenen waarom de accountant niet succesvol is als poortwachter fraude

Een accountant als poortwachter is als het om fraude gaat kansloos, volgens Peter Schimmel. Hij geeft daarvoor tien redenen. →

NIEUWS | 26 januari 2023

'Accountant geen hoogvlieger bij ontdekken van fraude'

Hoewel accountants nuttig werk doen, is de controlerend accountant nooit een hoogvlieger geweest als het gaat om het ontdekken van fraude. Dat stelt hoogleraar Marcel... →

DISCUSSIE | Column | 20 januari 2023

AFM toont weer eens belang aan van onafhankelijk toezicht

Een AFM-rapport over reguliere vergunninghouders dat in december verscheen verdient extra aandacht, meent Marcel Pheijffer. →

NIEUWS | 12 januari 2023

AFM Agenda 2023: geen eenvoudige oplossingen om risico's op te vangen

De ontwikkelingen op het gebied van digitalisering, duurzaamheid en internationalisering raken en versterken elkaar. Er zijn geen eenvoudige oplossingen om de risico's... →

NIEUWS | 30 december 2022

JPA Van Noort Gassler daagt AFM voor de rechter wegens dubbele boete

Accountantskantoor JPA Van Noort Gassler heeft de Autoriteit Financiële Markten (AFM) voor de rechter gedaagd. Het kantoor spreekt van "overkill", nu de AFM, naast... →
